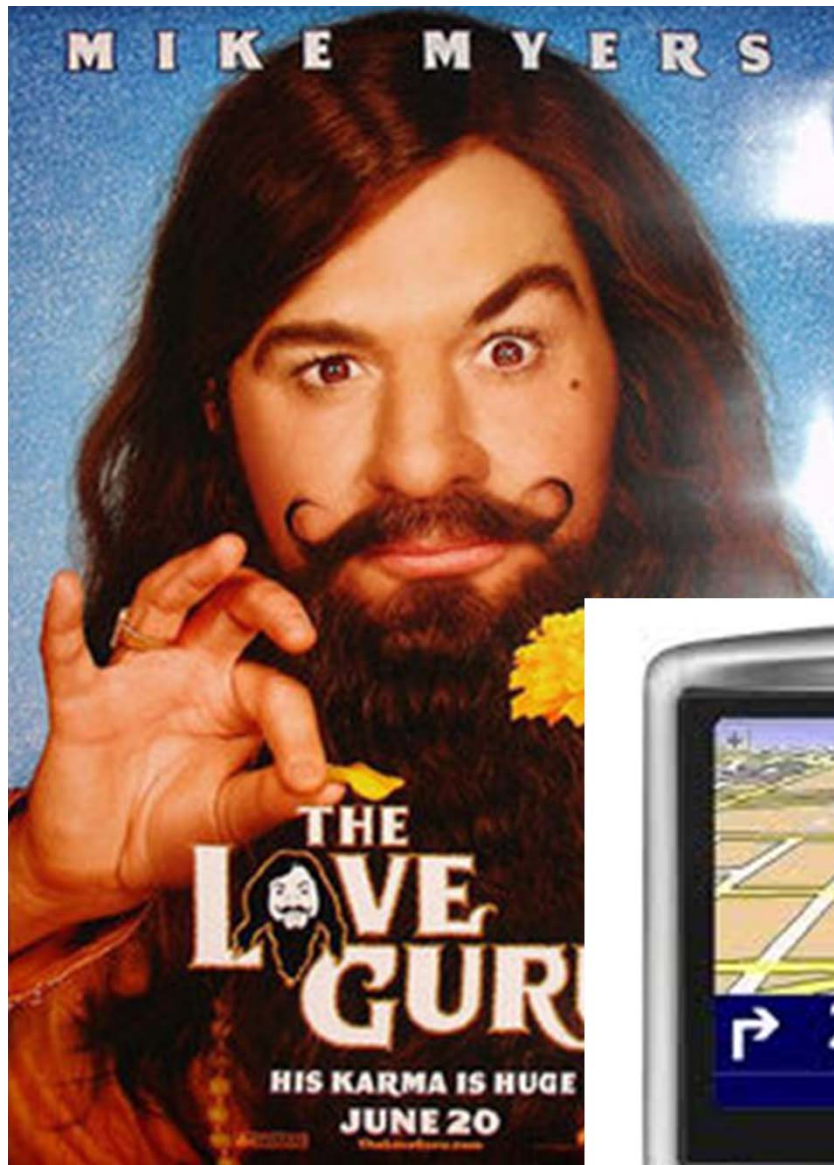
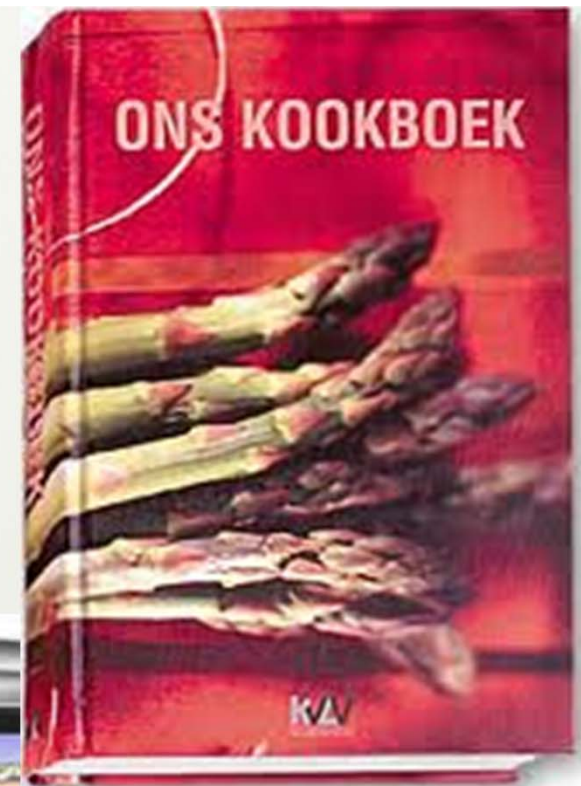

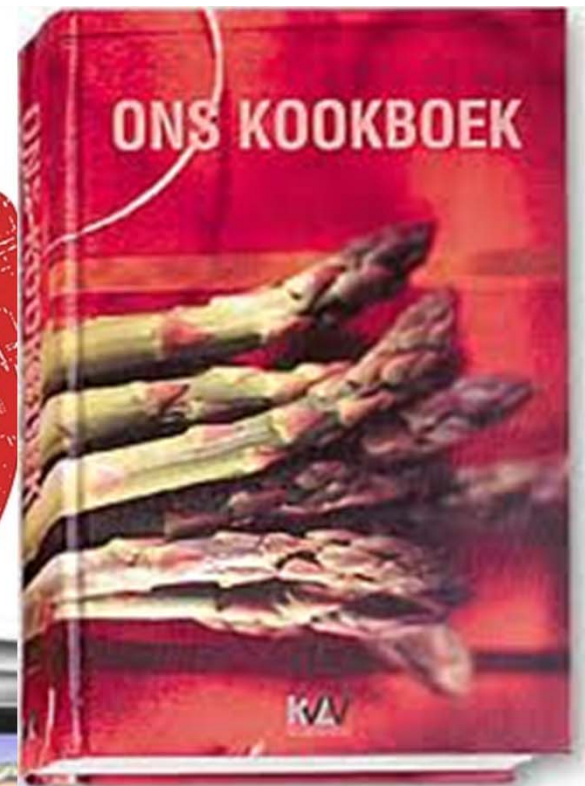
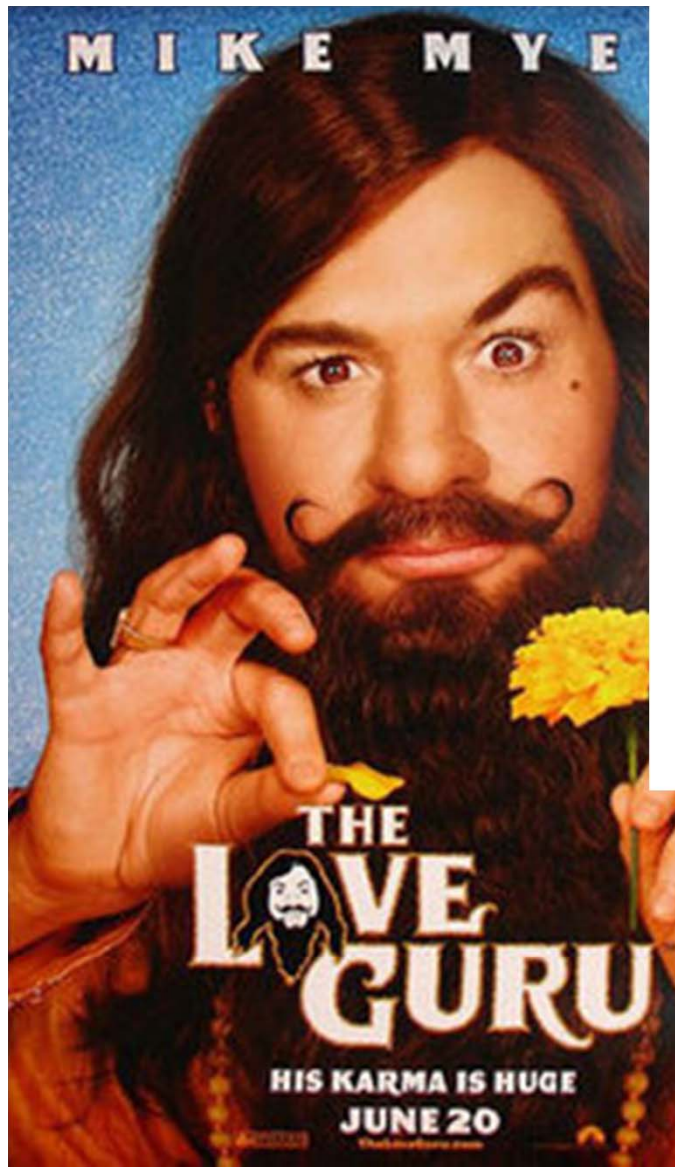
Ethiek tussen beleid en zorg

Ethiek?

- Misverstanden voorkomen

Ethiek?

- Misverstanden voorkomen
 - Geen orakel
 - Geen GPS
 - Geen kookboek
 - Geen keurmerk

I. De Beaufort et al., 2011

Ethiek?

- Misverstanden voorkomen
 - Ethiek is de reflectie op
 - Menselijke gedragingen
 - Probleemsituaties
 - Geldende waarden en normen
 - Ethiek is
 - Poging het mensbeeld achter de normen
 - Te verhelderen
 - Kritisch te bevragen

Uitgangspunt

VN verdrag rechten van personen met een handicap

- Grondbeginsel: respect voor
 - Persoonlijk autonomie
 - Zelf keuzes maken
 - onafhankelijkheid

cfr. Art 9, 20, 26

Visie op handicap

	Defect	ontwikkelings	burgerschap
Mensvisie	Mens met beperkingen	Mens met mogelijkheden	Mens met rechten en plichten
Status	patiënt	leerling	burger
Begeleiding	Verzorgen/behandelen	Trainen/ontwikkelen	ondersteunen
Plaats	instituut	Speciale voorzieningen in de samenleving	Gewone voorzieningen in de samenleving
Maatschappelijke houding	Segregatie	normalisatie	Integratie/inclusie

A. Van Gennep, 2001

Visie op zorg

- Paternalisme
- Medisch
- Zorgverlener
- Aanbod
- Vermaatschappelijking
- Emancipatorisch
- Zorgvrager
- Vraag

Visie van zorgvrager

- Emancipatorisch paradigma
 - Emancipatie: zorgvrager als autonoom individu
 - Patiëntenrechten: geïnformeerde toestemming
- Burgerschapsparadigma
 - burgerschap: zorgvrager als burger in de maatschappij
 - Vermaatschappelijking: deelname aan de samenleving

Voorbeeld

“Het gaat om cliënten die competenties verwerven ... die de basis vormen voor hun emancipatie ... Die emancipatie, ook empowerment genoemd, dient door de zorg geactiveerd te worden ... empowerment moet wel gekenmerkt worden door efficiëntie ...”

Probleem?

“LEEF ZOALS JE
WIL”

“ Bij burgerschap horen rechten.
Rechten zetten deuren open. Hoe
de ruimte achter die deuren zal
worden gebruikt, hangt vooral af
of er mensen zijn die willen
helpen die nieuwe kansen te
benutten”

J. S. Reinders, 2001

Risico's

- Risico 1: zorgen uit keuze
 - geen bereidheid om last van anderen te dragen
 - autonoom individu, geen zorgend lid van een groep
 - recht om *niet* te zorgen
 - voor elkaar zorgen: kwestie van smaak
 - solidariteit: enkel verplicht door overheid
 - belasting betalen is voldoende

Zorg voor personen met een handicap heeft te maken met persoonlijke verantwoordelijkheid en solidariteit en niet louter met gelijke rechten.

Risico's

- Risico 2: U vraagt, wij draaien
 - moet je als zorgverlener ingrijpen?
 - het verhaal van Jan
 - zelfbeschikking versus afhankelijkheid
 - gevaar voor:
 - verwaarlozing
 - gebrek aan zorg

Risico's

- Risico 3: Vraag- en marktgerichte zorg
 - “zoveel meer voor je geld”
 - kiezen gelijk aan bezuinigen?
 - noodzaak om te kiezen voor:
 - autonomie
 - onafhankelijkheid

Cfr. Netwerk verontruste familieleden

M. Trappenburg, 2004

Risico's

- Risico 3: Vraag- en marktgerichte zorg
 - grote last op mantelzorgers
 - plicht of vrije keuze?
 - verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid?
 - financiële compensatie?

Wat nu?

- Paternalisme
- Medisch
- Zorgverlener
- Aanbod
- Vermaatschappelijking
- Emancipatorisch
- Zorgvrager
- Vraag

Parentalisme of oudelijke zorg

Wat nu?

- Parentalisme
 - geen contract
 - relationele visie
 - dialoog
 - cirkels van zorg

GRENZELOZE SOLIDARITEIT?